

РУСЛАН

Передплата
на «РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:
на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор!
на чверть року 5 кор.
на місяць 1:70 кор.
За границею:
на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. І. п. Домбровського (Хорунжини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламці неопечатані вільні від порта. — Оголошеня зазвичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 3) с. від стрічки.

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Віднова тридержавного союзу?

(+) Німецький канцлер гр. Білов в переїзді з Венеції задержав ся один день у Відні. Вельми цікава річ, з якими новостями приїхав гр. Білов з Італії, про що переговорював він з міністром заграничних справ Принетім і чи єго авдієнція у гр. Голуховського і у цісаря Франц Йосифа відносить ся до віднови тридержавного союзу. Коли він виїздив до Венеції, заповідали повсюду, що се зовсім звичайна великодня прогулька, щоби відотхнути троха надвешнім воздухом. Сі півурядові висти не дали ся однак удержати і опісля понехано їх повторюване. Почали отже признавати, що німецький канцлер пересправляв з Принетім про віднову тридержавного союзу, а позаяк вважав себе спонуканим поділити ся вислідом венецької конференції з третьою інтересованою державою, Австро-Уграми, то можна догадувати ся, що вельнікі пересправи довели до якихсь конкретних вислідів.

Неперечно справа тридержавного союзу находить ся в сій хвилі на таким ступні, що він мусить бути або відновлений або розв'язаний. Дневникарство заповідає вже віднову, однак сі висти ще передвчасні, бо наконечні рішення ще не запали. Перед кількома днями на засіданю берлинської цлого-тарифної комісії заявив державний секретар гр. Посадовский виразно, що гр. Білов ані не заключив з Принетім ніякої обовязуючої умови, ані не поробив єму ніяких уступок. Стоїмо отже ще перед недовершеним ділом, а се річ вельми важна. Ще нічого не рішено і можливі є ще ріжні постанови. Так само з австрійської сторони не дано певно гр. Білову правосильних, невідмінних зобовязань.

Австрійско-угорська монархія може ще отже зробити після своєї волі те, що для неї корисне і відповідне. Головне бажанє змагає до удержаня тридержавного союзу, але під услівем, що Італія не вимагати-ме жертв таких, які би заподівали шкоду продукції вина і огородовини. Наколи Італія зможе иньшими уступками винагородити сі шкоди, а Австрія і Німеччина впевнять ся, що Італія є прихильним соїзником, то трудности будуть усунені. Недавно один італійський дневник з нагоди авдієнції австрійського контрадмірала Ріпера жалував ся, що взаємни між Австрією а Італією охололи. Деж глядіти причини? З нагоди триєвської ворохобні італійський посол Барціялі голосив в римській парламенті формальний хрестовосний похід проти Австрії і ніхто на се не обізвав ся там одним словом, а в престольній речі короля Віктора Імануїла не було навіть згадки про тридержавний союз, який бодай доси є основою заграничної політики. Се очевидно дає привід до всяких поговорів і поглядів. Берлинський дописуватель дневника «Figaro» думає, що віднова тридержавного союзу неімовірна задля впливу, який має король на заграничну політику. Скільки на

тім правди, годі знати, бо королі не мають звичаю давати спростованя, але се вже доволі характеризує ситуацію, що такі висти можуть кружляти. Але говорім щиро і ясно. Хто пригадує сої сердечність між Італією а Францією в час ревії фльоти в тульонській пристани, не може визволити ся від поважної задуми. Де навязує ся иньший союз, там нема вже місця для давного. Француско італійске братанє очевидно виключає австро-італійско-німецький союз.

Тимчасом гр. Білов переїхав через Відень з венецькими тайнами, які тут мусів розкрити, а тепер покаже ся, які вийдуть домаганя і уступки. Можливо, що погляди італійських політиків змінили ся, до чого могли їх приневолити грізні внутрішні відносини, які ми недавно схарактеризували в окремій ширшій статі. Великі області Італії зворушені ворохобнею. Заворуженя голодові і змови залізничі там на дневнім порядку, а невдоволенє мас підготовляє ниву для республіки. В таких хвилях вельми важко для правительства, щоби відносини заграничні були усталені. Для фантастичних плянів триполітанських, які показує Італії Франція, тепер не пора, і тим самим тридержавний союз мусить видавати ся Італії певнійшим. Але те все дуже гарно, що Італія дбає про свої користи, а Німеччина уміє також походити коло своїх інтересів, розходить ся лише о те, щоби Австро-Угорщина допильнувала своїх інтересів.

Задля того передовсім треба усунути всяку неясність з пересправ, які ведуть ся в справі віднови тридержавного союзу. Говорить ся звичайно, що тридержавний союз є лише політичним звязком між двома осередно-європейскими державами й Італією, а кожда держава має в економічних справах поступати після своєї волі і потреби. З такого погляду вийшла німецька цлова тарифа, якої кільці звернені проти Австрії. Але як приймемо засаду, що економія і політика дві ріжнородні річи, то з якого титулу Італія має вимагати уступок при віднові союзу? Треба отже згодити ся на який певний погляд. Або союз є лише звязком воєнним, тоді економічні справи не будуть впливати на єго віднову, або він розтягає ся на торговіці, промисл, рільництво, тоді єго віднова має бути обусловлена економічними уступками, і тоді мусить бути погамоване самолюбство, яке наносило би шкоду соїзникови. Австрія не може дати собі накинати німецьку цлову тарифу, позаяк тридержавний союз є політичний, а також не може робити Італії уступок. Австро-Угорщина не може згодити ся на таке становище, щоби опинила ся посеред двох млинських камінїв, які би її з привязи соїзної роздавили. Дятого керманічі австро-угорської політики повинні бачно глядіти, щоби Австро-Угорщина не опинила ся в таким становищі.

ДОПИСЬ.

Brasilia, Parana
Uniao da Victoria
colonia: Antonio Candido.

Дуже інтересне письмо ми одержали з Бразилії. Для єго зрозуміня мусимо навести на шу замітку з ч. 5. с. р. «Руслана», яка стоїть в тісній звязи з теперішньою дописом. Тоді писали ми:

«З колонії Антоніо Кандідо під Порто Уніон в Парані помістили в курітбській польській газеті члени портоуніонського польского товариства «Pogon» справозданє в відбувших ся в день 29. падолиста 1901, яко в річницю повстаня листопадового, зборів того товариства. Збори відбули ся на підміській колонії Антоніо Кандідо з домі Теодора Колодки. Почтивши память повстаня, поставив п. Шмід внесене, щоби перевести се товариство, котре вже було завискло свої чинности — на колонію А. Кандідо, а то в ціли заложеня там польської школи. Внесене се прийнято і рішено приступити до будови школи. Між списом членів того товариства і підписами на тій натріотичній дописи читаємо також рускі прізвизца (в пр. Dmytro Okolita і иньші) тай сам господар дому, Теодор Колодка, очевидний Русин. Тож гадаємо, що в тій школі повинні чити також і по руски. Так вимагала би справедливість».

Дотячне число «Руслана» ми вислали наведеним там господарям і гляди — дійсність не лише оправдала наші припущеня і виводи, але ще і перевисшила їх багато, як се виходить з надісланого нам отсего листу:

Марта, 23. февруарія 1902.

Слава Ісусу Христу!

Шановна Редакціо!

Дуже нас утішило, якесьмо відобрали той ваш пятій номер газети «Руслан». А дуже знов нас здивувало, з якого powodu так далеко, в наших бразилійских пуцах, моглисьте за нас запам'ятати. Але якесьмо той номер перечитали тосьмо ся довідали, що через товариство «Погонь» довідалисьте ся о наших назвисках. Найваш Бог, Ш. Р. надгородить, що ви нас наминаєте свою руску мову не забувити. Як знаєте, на якій підставі взяло чинности тоє товариство «Погонь». Так не лише ті два назвиска але і нас решта членів є руских.

Але як знаєте, Шановна Редакціо, що як хто потопає, тіді ся і брати фатає, так і ми закладаємо підвалину, а на тій підваліні, хотяй і не здібна, але тимчасово можна взяти заздібну, аби будувати свою хату.

Шановна Редакціо, сумно дуже наш руский варід виглядав в Галичині, але і в тутейших бразилійских пуцах єте гірша здячілість. Отже нас кілька руских членів гадалисьмо, що за помочью того тов. «Погонь» заложимо школу польську, а заразом і руску, принаймії, щоби наши рускі діти могли хоч руску молитву з руского письма змовити. По друге, що тоє товариство богацько присилають нам газети з Корітби і газету «Згода» з Америки і иньші письма присилають на поміч просьвіти. А ми тутка в тім далеком краю руского письма ані доступити. Як наприклад приїхали в єднім році отець місіонар, то привезли такі книжочки, що

в старім краю вартости єден крейцар, а тутки жадали триста рейсів, то має вартости пятацять крейцарів. Тож Шановна Редакціо, що ми маємо робити у тій пустині, що нема жадної комунікації а не можемо того знести.

Шановна Редакціо, просимо вас ласки о пораду, заосмотрити нас яким таньшим письмом, бо ми тутка за шість літ дуже бідні, без жадного руского письма, аві просьвіти. Є такі кольоністи, що не мають жадного календаря, то не раз і не знають, в котрий день яке сьвято припадає, то уважають за робочі дні.

Наша кольонія заложена 1896. р. Є нас до девятсот галицького народа, половина руского обряду, а половина польского обряду а рускої мови! Померших було до двацять пять, а вродило ся до сто двацять пять через шість літ.

Сего року Бог дав урожай на кукуруву, на фасолію і жита і на вшышу пашню, тільки що не маємо кому продавати, тільки що по троха міняємо за лахмани та за сіль і нафту, але гроша трудно. Земля Богу дякувати добра, климат здоровий!

Сего року 1. марця латиньского були вибори на президента до Ріо Жанейро. Тягнули наших кольоністич, але жаден з нас не ходили, тільки три таких, що лакомі на частунок.

Шановна Редакціо! складаємо нас кількох кольоністич руских щирю подяку, що ви нас на тих пуцах бразилійских завідомили руским письмом. Просимо для нас прислати яким сьвітом не дорогих книжок і вашого письма. Позволяю ся запитати, чи бсьте жадали більше кореспондентів від нас. (Просимо — Ред.)

Теодор Колотка, Дмитро Околіта, Григорій Флисак, Филип Терешка.

Два спростованя.

З причини дописи з Коломиї в ч. 42 «Руслана» про «коренно-рускій бал» одержуємо два спростованя, з просьбою о поміщенє. Не задля звісного §. 19. з. п., але містимо сі спростованя в імя максими: arguatur et altera pars та задля дальшого вясненя справи.

I. Неправдою є, будьто би на вечері сказав яку небудь річ о. совітник Мардарович, неправдою, будьто би котрий небудь із бесідників на тім вечері сказав річ такого або хоть подібного змісту, який поданий в дописи.

Коломия, 19. марця (11. цвітня) 1902. Міщанська читальня в Коломиї. *Л. Березкий*, секретар; *др. В. С. Юрченко*, председатель.

II. Неправдою є, будьто би я, будучи академиком в Відні, або коли-небудь був стипендистом «благотворительного комитета» або якогонебудь чи там комитета, чи якої другої організації чи личности. Начинаючи з гімназії до окінчення правного і відтак філософичного фа-

культета я удержовав ся з лекцій і при тім получав стипендію зразу ім. Теодора Блажкєвича, а опісля — аж до полученя степеня доктора — імени цісаря Франц-Йосифа від «Наредного Дому» у Львові.

Неправдою є, будьто би я, будучи еще академиком в Відні, або коли-небудь перейшов на «православіє» і «доси був таким», будьто би я в тім дусі організовав окружачі повіти, будьто би я опустив унійську церков і був неторичним акатоликом. В виду сего ні зачим мені назад повертати до унії, котрої я, не перемінявши ніколи віроісповіданя, ніколи не покидав.

Неправдою є дальше, будьто би я був провідником місцевого церковного Братства св. Архистратига Михаїла, так як провідником того братства є від довгих уже літ вислужений директор народних шкіл п. Григорій Д. Кульчицкий.

Неправдою є, будьто би я займав ся або хоть міг займати ся організацією братства, або був помічний при організації того братства о. адміністратору парохії д-ру Хомишину.

Неправдою є вкінци, будьто би я на міщанськїм вечері сказав річ того змісту, який приведеній в допис, або хотьби одну гадку, одно слово в дописи приведені висказав в моїй річи, сказаний на міщанськїм вечері в Коломиї.

Вея та допись від початку до кінця є злбною видумкою несовісного автора.

Коломия, 19. марця (11. цвітня) 1902.

Др. В. Дудикевич.

Що до першого спростованя замітимо, що наш дописуватель згадував про бесіди, які дотичні особи виголошували на комерсї, а спростованє говорить про сам «вечер». Що до другого, то надто мало знаємо personalia «коломийскаво рабіна кацапоф», щоби могли квестіювати єго запереченя. Оставляємо слово нашому кореспондентови.

Союз австрійских народів.

Люде доброї волі, філянтрони, у Відні завязали перед кількома літами комітет, під незвичайною назвою «Союз народів австрійских», «Звїонаек людєв австрийских», котрого цілею є збирати добровільні датки і з тих фондів нести «першу наглу поміч» для громад діткених елементарними нещастями.

Поміч ту бажає «Союз» зорганізувати в той спосіб, щоби в кожній громаді нашої держави збирати щорічно від кожної хати по 22 сотики — кромі вшыщих оплат від цілої громади яко такої — і обчисляє в своїй відозві, що в той спосіб можна би щорічно зібрати 700.000 корон, слаби всі громади австрійскї до Союзу приступили, але очевидно, що не всі ще громади приступили до Союзу і еще навіть такою сурою

Союз не розпоряджає. В послїдних часах відніє ся комітет сего Союзу печатаними петиціями до ц. к. староств в Галичині — розуміє ся по польски — з прошенєм, аби само староство і упрощене через староство духовенство і учительство поперли гуманітарну акцію Союзу через заохоту громад і людей до вступленя до Союзу. На тих петиціях ів дорзо — випечатана готова відозва від староства до зверхности громадскої — в польскім язичі — з вєванєм аби Зверхность гмінна справе зорганізована пшез австрийскї Звїонаек людєв в самопомощи вєзла под увагє на Радзє гмінней... і постарала се є то, аби ведле можности власціцєля дємуф плацілі незвикле ніскон рочнон оплатє 44 галєжи. «О децязі Зверхности гмінней в тей справє очекує рєляції найшєзньєй по уплива 5 тигодї».

Колі ц. к. староства удїлили громадам ті петиції «Союзу австр. народів» ся строго урядова відозва, викликала у наших темних людий непорозумінє. Сєлянє не можуть повнати «Союзу австр. народів» без цісаря, додає собі протє до цілої справи еще монарха, — особливо, що комітет Союзу австр. народів уживає відзнак, котрі наш мужик легко мішає з гербами державними — і ложно толкують собі, що цісар видав таке право — закон, — що хто заплатить 22 сотики від хати, буде обезпечений від всіх елементарних нещастєв як повинь, пожар і т. д., і голосать вже, що вшыщих асекурацій не потреба, що вшыці асекурації мають бути скасовані і т. п.

Розуміє ся, що сего не наміряли аві ц. к. староства, аві сам комітет Союзу австр. народів, тільки нашє люди на сєлі не порозуміли, що Союз не говорить о відшкодованях за понєсенє шкоди, тільки о першій наглій помєчї в нещастю, котра після справозданя самого комітєту вносити може на одну цілу громаду кількадесят, а найвшеше кілька єот корон, так що на одного господаря може припасти кілька або кільканайцять корон, на перші потреби. Відшкодованя за цілу шкєду не може Союз австр. народів нікому удїлити, і на се не стало би єму фондів, — бо єсли би всі громади Австрії належали до Союзу і платили по 22 сєт. мав би Союз приходу 700.000 кор., підчас коли самє пожари в одній Галичині приносять шкєди 10 мільонів річно, а повєни і розлив рік в другєтільки.

Потреба, щоби всі Редакції часописні і люди сьвідомі, особливо духовенство наше і учительство поясними добре ту справу людям в кожній громаді, — інакше може не один темний чоловік череа власне непорозумінє властї в гірше нещастєв.

10)

ОЛЕКСА КУЗЬМА.

ДИВАК.

— Пий!

Дакевич присунув до нього фляшку.

— Не хочу.

— Ти мені подобавш ся. Видко, маєш тверду волю.

Незнакомий занепокоїв ся.

— Приятелю, я не шпїгун, ні. Полїцію не навиджу не меньше від тебе.

Вираз недовіря у незнакомого перейшов в хитру усмішку.

— А в розрухах ти був? — питав Дакевич добродушно.

— Був.

— Приятелю, дай руку!

Присунули ся оба близше і обсервували себе взаїмно.

— Але я не украв нічого — мовив незнакомий — тай ніхто з нас не важив ся красти.

— Ой, була тут крадіж, була. Величезна грабіж, безличний розбій, в білий день, явний, при сьвідках, в очах усєї людскости, під охороною законів...

Незнакомий насупив очі, змірив Дакевича

остро і немов лагодив ся заїхати йому пєстуком межі очі.

Сконфісовано.

Приятель вже був готов кинути ся на Дакевича, обняти його і розцілувати. Зміркував се Дакевич і підсунув йому фляшку, яку одушевлений слухач випорожнив до половини.

Сконфісовано.

Сконфісовано.

Дакевич задумав ся.

— Отже власне — відозвав ся приятель — ми тепер хочемо пімстити ся. Ми не відбираємо того, що нам богачі загарбали, ні, ми лиш хочемс то всео знищити. Ні вам, ні нам!

Дакевичеви подобала ся та розумна, лєогїчна бесїда. Йому здавало ся, що сєй чоловік, то частина його я. Він терпить так само і падає такою самою ненавистю до цілого окружєня.

— Пий!

Приятель видудлив спору мірку. Дакевич випорожнив фляшку до дна.

В тій хвилі кімната немов заповнила ся легкою мракою, з поза якої видно було філюючі стїни. Нічого дивного, бо й долівка колишет ся як палуба корабля на морі. А стєля крутить ся млинком і спускаєть ся все низше, нише...

Добру хвилю намагав ся зібрати клєшки

Н О В И Н К И.

— Календар. Ві втoрник: гр.-кат. Тита; рим.-кат. Целестина. — В середу: гр.-кат. Никита; рим.-кат. Ламберта

— Народні рускі послы з Славянського Центра на засіданню в п'ятницю ухвалили поставити своїм кандидатом до спільних делегацій посла Барвіньського, що відтак подано до відомости польського Кола. Посли Романчук і др. Король предложили презесови Кола Яворекому, щоби раз вибрано делегата також з їх клубу, а се домагане обіцяв презес подати до відомости Кола. На суботнім засіданню Кола вибрано з руских послів Барвіньського делегатом.

— Програма парламентарної дальшої роботи має бути така. Делегації зберуть ся в Пешті 6. мая, а 7. представлять ся цісареві в палаці в Буді і вислухають там престольної річи. Це того самого тяжня збере ся бюджетова комісія делегаційна для вислухання експозе гр. Голуховського. Рада державна буде відтак продовжати від 12 мая будж.-тову розправу, котра мала би покінчити ся до 24. мая. Відтак відбували-б ся наради делегацій в Пешті і мали би покінчити в другім тижні червця свої роботи. Опісля мають зібратися краєві сойми. — Після теперішньої протяглої розправи в посольській палаті представляє ся нам сей розклад парламентарної роботи вельми оптимістичним і імовірно годі буде додержати уложенях тут речинців, а з сего можна припускати, що сойми зберуть ся доволі пізно.

— У ВПреосв. Митрополита, перед его виїздом до Відня, була депутація Русинів, зложена з члена риділу кравого п. Глиджюка, професора д-ра Дністрянського, д-ра Костя Левницького і проф. Вол. Шухевича. Депутація зложила Митрополитови подяку за его дотеперішні горячі заходи в університетській справі і просила о підмогу на дальше. Рівнож висказала депутація ошійню руского загалу про міністерський рескрипт, якого руский загал до відомости прийняти не може. — Митрополит прийняв депутацію дуже прихильно і запевняв, що як дося, так і на дальше, не відкаже своїй помочи в заходах руского народу в університетській справі.

— Адвокат др. Василь Дутчак, за яким так зажурили ся були польські часописи по его наглім виїзді зі Стрия, отворив адвокатську канцелярію в Чернівцях, при ул. ратушевій.

— Товариство «Запорожска Січ» в Космачі відбуло дня 6. с. м. перші загальні збори. Збори отворив адв. др. Трильовський промовою, в котрій розповів про значенє Козаків-запорожців і їх Січи в нашій історії, а відтак пояснив цілі і статут товариства. По нім говорив Павло Лаврук, господар з Іспаса, а бесіда его одушевила зібраних Гуцулів. — Відтак вписало ся до товариства 64 членів і вибрано виділ (кошовим зівстав Іван Угрюпочук, осавулом Петро Бобяк, учителем Петро Вінтоняк, справником Петро Палійчук, а скарбником Дмитро Лендюк. На збори прибуло багато селян з сусідних громад. Збори закінчили ся імном: «Ще не вмерла».

— З Праги пишуть нам про бл. п. Івана Ходзівського, про якого смерть ми недавно донесли: Іван Ходзівський, капітан 74. п. п. помер нагло дня 4. с. м. в Ліберці (Райхенберг) в Чехах в 41. році життя. Покійний, родом Русин з Гусятинщини, признавав ся всегда щиро до

до куші. Чув, що теряє рівновагу, не може оперти ся тягарови власного тіла. Всьо довкола розв'язуєть ся, розсипаєть ся. Він клонить ся наперед, то в бік, і падає на рамя приятеля. Відтак опираєть ся плечима о стіну, стукнувши головою голосно.

Дрібниці, йому так всьо байдуже. Зуби затчкають ся, п'ястуки в кишенях корчать ся...

— При... приятелю, пімсти ся за... за мене...

Язык став йому деревіти.

— ...бо... бо я не можу...

Опер голову на ліктях і відоткнув глабоко.

— ... не... нездара...

Приятель оповідав щось про пролетарият, ексельоатацію, але слова не робили на слухових болонках Дакевича ніякого вражіння. Руки губ вказували, що він рад був щось говорити, та не міг ійти в роті язика. Лиш з горла вихопив ся йому згук, який витав нагло відкожовача фляшка. Зуби заскреготали, затаснулись, а худе лице приняло вигляд засушеного трупа.

(Дальше буде).

своїй народности та всегда освідомлював круги чужої суспільности (бував стаціонований в Дальмаці, у Відні та в Чехах) про гірке положенє українського народу. Обертаючись часто не лиш в кругах військових але також і межи цивільною суспільністю, зумів покійний з'єднати собі тільки симпатії, що полишив по собі щирий та сердечний жал. Похорони відбулись в присутности репрезентантів властей військових та широких кругів горожан міста Ліберця дня 7. с. м.

Двірський бал. З нагоди скликання спільних делегацій в Будапешті, відбуде ся там дня 20. мая великий двірський бал, на яким появить ся ціле дипломатичне тіло.

— **Невтральність** З Рєки доносять, що вчера відплинув з тамошного порту англійський корабель з 800 кінями до Трансвалю. Є се вже шістьдесятий з черги пароход, що вивозить з Австрії коні до полудневої Африки. Дося вивозено 58.060 коний.

— **Краса шкільна рада** на засіданню дня 5. с. м. ухвалила: затвердити дійсного учит. гімназ. в Бучачі Йос. Мазура в учительським званю і надати ему титул професора; — перенести: В. Влодка з гімна. в Тернополі до І гімна. в Коломиї; Вол. Зеновича з І гімна. в Коломиї до Тернополя; Ст. Збієвського з гімна. в Ряшіві до Дрогобича; — іменувати: Авг. Квєційського заступником учителя в гімна. в Ряшеві; Фр. Заморського заст. учителя в III гімна. в Кракові; Ів. Петрицького заст. учителя в гімна. в Н. Санчі; кс. Ф. Богачика помічником катехита в гімна. в Яслі; — затвердити вибір: Юрія гр. Баворовського і д-ра Ст. Гльогера на делегатів повіт. ради до окр. шк. ради в Тернополі; — затвердити іменованє: о. Мих. Литвиновича на члена окр. шк. ради в Борщеві, а пастора П. Помикача на члена окр. шк. ради у Львові; — іменувати учителями і учительками в народних школах: М. Скавінську в Скалаті, П. Теліховського в Тисмевиці, Й. Воленського в Олешичах міст, В. Марчевського в Заторі, К. Дітцівну в Переворску, М. Яглярську в Ярославі, Л. Шнайдера в Радомислі, Ст. Мортківну в Грембові, А. Мерцівну в Андрихові, А. Стоянську в Буковску, Я. Борейківну в Риманові, А. Роговську в Сассові, М. Пасєку в Могильниці ст., Й. Піотровського в Могильнах, С. Шардінську в Ропчині, Кл. Станківну в Особниці, Йос. Мушинського директором в Снятині, Л. Даньова, Т. Дзєневича, Б. Явєцко, кс. М. Борового, о. М. Продана і А. Марковського в Снятині, Е. Меклерівну і С. Суєку в Самборі, С. Валдеківну і К. Новицьку в Станиславові, о. Йос. Секежинського в Сяноці, С. Палку в Бохні, В. Міллера в Добротворі, Ю. Гушалівну в Кобаках, М. Красуску в Делятині, А. Глодзінського і М. Глодзінську в Березниці шл., С. Гольдблята в Коломиї, Г. Водецького, Е. Ціхоцьку, Е. Гляватівну, Я. Щєпаньську і М. Салаха в Ропчинях, Л. Яєїнського в Долині, Я. Сойкову в Бережанах, А. Прокшівну в Войниліві.

— **Лихварський процес.** В Тернополі мала оноді відбутися розправа проти лихварів-жидів з Залічків, що оперували межи офіцірами, а найбільше знищили поручника драгонів барона Куденгове, сина замісника Чехії. Однак молодий барон не явив ся в суді і унеможливив вже третій раз розправу. Сим разом він надіслав телеграму, що не обжалує лихварів і не жадає їх покараня. На внісенє прокуратора трибунал ухвалив віднести ся до військових властей о примусове доставленє на розправу барона, засуджуючи его на понесенє всіх коштів розправ, що не відбули ся з его вини.

— **Жадоба сензацій... по смерті.** В Кракові застрілив ся оноді фармацевт зі Львова, Едвард Андерле. Причиною сего кроку мала бути нещасна любов. Денат лишив між іншими також лист до віденського тижневника «Das interessante Blatt», в яким описує подрібно цілу подію і просить редакцію, замістити лист і свою фотографію.

— **Електричні машини в Росії.** Російське міністерство залізниць набуло дві електричні машини для поспішних поїздів на шляху Петербург-Варшава. Єсли проба випаде добре, то всі поспішні поїзди одержать електричні локомотиви.

— **Населенє землі.** Англійський місячник «The Current Cyclopaedia» за грудень 1901. подає найновішні обчисленя мешканців на цілій земській кулі. Після сего обчисленя населенє цілої землі вносить 1.500 мільонів голів, розкинутих по всіх частях світа, а іменно: в Европі 372,925,000, в Азії 830,558,000, в Африці 170,050,000, в Америці 132,710,000, в Австралії 6,000,000. Під бігунама 92,000. Всього разом 1.512,333,000. На поодинокі краї Европи припадає ось кілька жителів: На Францію 39,000,000, на Австро-Угорщину 36,900,835(?), на Німеччину 56,345,014, на Італію 32,320,754, на Велику Британію 41,454,210. Монархії з колоніями числять: Франція 94,784,014 Німеччина 71,023,014, Росія 128,832,172, Велика Британія 390,000,000. З наведених цифр показує сл, що Англія має зверх четвертину всіх мешканців землі. З тих є близько 300 мільонів Азятів а 40 мільонів Африканців. Англійським язиком говорять нині 138 мільонів.

— **Перша руська робітня суконь** Товариства «Труд» отворена при Підвалю ч. 7. II поверх, (ріг Руської улиці) вхід з галерії, на ліво послідні двері. Робітня отворена від 8. год. рано до 12½ в полудне і від год. 2. пополудни до 7. вечером. Просимо спішити з замовленнями, а пересвідчать ся наші Пані, що робота виконує ся совісно і точно на означений час.

Від Дирекції Тов. «Труд» у Львові.

— **Ц. к. Дирекція залізниць державних у Львові** оповіщує:

«Газета Львівська» з дня 15. с. м. оповіщує розписанє ліцитаційної продажи старих матеріялів, узисканих в окрузі ц. к. дирекції залізниць державних у Львові. Оферти належить вносити найдальше до 12. години в полудне дня 30. цвітня с. р. до висше згаданой ц. к. дирекції залізниць державних. Услівя продажи подано в «Газеті Львівській», а можна їх одержати також в бюрі для сирав варстатових в підписаній ц. к. дирекції.

З огляду на надзвичайні утрудненя, що повстали в наслідок перебудови залізничого двірця в Бориславі, заводить ся за дозволом ц. к. міністерства залізниць з дня 31. марца с. р. ч. 12560/16, по мысли §. 63. регуляміну руху і §. 6. постанов виконуючих до уступу 14 межинародної умови для залізничого перевозу, з днем 10. с. м. протовженє речинця достави для товарових посилок (з виїмкою худоби) так в руху австро-угорським, як і межинароднім. Се протовженє дотичить так посилок, надаваних в стації Борислав, як і посилок, що надходять до тої стації. Заведене вже від 1. цвітня 1889 протовженє речинця достави для подібних посилок в руху на ц. к. залізницях державних в Галичині позістає і на дальше в силі.

— **На книжочку вкладкову Товариства взаїмн. кредиту «Дністер» ч. 1800** на фонд запомоговий для академічної молодіжи вплинули від дня 5. цвітня до 13. цвітня с. р. дальші датки в сумі 1004 К 69 с.; по день 13. цвітня включно вплинуло 62.076 К 61 с.

— **Родимці! Памятайте на фонд будови приватних гімназій!**

Посмертна [†] оповістка.

— **О. Йосиф Шайдицкий**, парох в Гниплі, височанського деканата, перемискої епархії, упокоїв ся дня 1. с. м. в 48. році життя а в 21. р. св'яченства. В. е. п.!

Наука, штука, література.

— **Як можна вилічити ся із сухит** (чахотки Phthisis pulmonum). Написав *Дмитро Дмитерко*, учитель ц. к. семинарії. Тернопіль, 1902. Накладом автора. Друкарня А. Вербицького в Тернополі. Стр. 31, 16^р.

Фахову оцінку сеї брошурки замістив в «Дїлі» лікар др. Волод. Вітошинський і ту позволено собі навести з оцінки два виїмки: «Передовсім автор зраджує повне незнанє найкардинальніших основ хемії, фізіології, бактеріології і патології, основ знаних навіть пересічному інтелігентному чоловікови не-лікареви». — «Взагалі, по перечатанню сеї брошури набирає ся пересвідченя, що писав єї чоловік, котрий не має найменшого понятя про медицину і природничі науки, а начитавши ся ріжних шарлятанських німецьких брошурок, помішав ріжні річи як горох з канустою і утаславив Русь «науковою працею». Жаль, тим більше жаль, що пише се учитель учительського семинара — учитель будучих просвітителів народа». — Sapienti sat

— **Гасло** Під сим заголовком почала виходити в Чернівцях місячна газетка, орган українських соціялістів в Росії. Видає і за редакцію відповідає Лев Когут.

Телеграми.

Відень, 14. цвітня. Ческа народна рада вислала законно мотивованє поданє до долішно-австрійського кравого виділу, в справі заснова-ня 20 ческих народних шкіл у Відні і 14 в долішній Австрії.

Відень, 14. цвітня. З кругів духовенства заперечують вість, немовби Більов старав ся в часі свого побуту у Відні вплинути на візиту наслідника престоло архикн. Франца Фердинанда на італійським дворі, в цілі усуненя напружених відносин, які мали настати межи Квіриналом а віденським двором.

Відень, 14. цвітня. Кружить поголоска, що генерал Гальгочи, комендант перемиского корпусу, зістане генеральним інспектором війск.

Ген. Фідлер, коменд. львівського корпусу, прибув нині до Відня.

Інсбрук, 14. цвітня. Німецько-народне сто варшене визвало всіх нім. послів, а передовсім нім. людовців, до сейчасової обструкції в парламенті, если би правительство не хотіло завести німецької мови яко державної та не сповнило німецьких домагань.

Ст. Пельтен, 14. цвітня. На зборах виборців пос. Вінтер заявив, що нім. людовці не думають розбивати парламент.

Берно (швайцар.), 14. цвітня. Союзна рада уділила швайцарському послю, др. Карлінови в Римі, відпустки на неограничений час.

Рим, 14. цвітня. Пос. Карліні заявив в інтерв'ю, що Швайцарія готова є виповісти Італії торговельний договір. Ся вість викликала ту прикре вражінє.

Льондон, 14. цвітня. «Standard» нотує поголоску, що в бюджеті, який мають предложити палаті громад, находить ся проект на підвишенє пла о 5 пенсів від сотнара муки і о 3 пенсв від сотнара збіжа.

Царгород, 14. цвітня. В посліднім тижни помердо на холеру в Мецці 66 осіб а в Дездеах та в иньших місцевостях кількадесят осіб.

Брукселя, 14. цвітня. Делегати робітничих синдикатів ухвалили односторонно розпочати нині загальний страйк.

Шарлероа, 14. цвітня. В Тімеон підложено бомбу під льокаль католицкого товариства. Бомба вибухнула, але не ванесла великої шкоди. В Монс сконсиг'овано два баталіони стрільців.

Брукселя, 14. цвітня. Місто виглядає як в часі війни. Війско і горожанська міліція мусять здобувати барикади. Ранено звиш 700 осіб. З провінції надходять ще страшніші вісти про революцію.

Вчера в ночи війско здобуло біржевий дім, причім ранено кількох офіцерів камінями. Демонстранти ходять улицями з револьверами в руках.

Щасливе супружество потребує крім других условій також і головного чинника, а іменно хорошого зд'ровля обох супругів. Если батькови і кормителени доміглітн болізни, не дозволяє давати сім'ї потрібне удержанє, тоді прощало єї щастє. Тож саме лучає ся, коли вірна і стараюча ся о дитій матір примушена поожити ся в постіль по причині болізни і а тої причини не може опікувати ся дїтьми. Але також і у богатих людей невідлічни болізни нищуть легко родинне щастє. Задля того особливо супруги повинні старати ся, аби обоє були здрові. Як легко п'єтая з легкої простуди поважна болізни гортанки або легких, бо недужий з початку не звертає уваги на ту простуду! Катар гортанного пр. воду, недуга горла, запалєне кінчии легких, кашель з кровю, астма, стісненє груди, катар легких, інфлюєнца, а также кашель і хрипка — всі ті недуги вимагають сєйчасового ліченя. А при тім кождей може темер легко собі помочи, а іменно чаєм, котрого знаменитість признають всі верстви населєня. Проба средства «Рестора», введеного аптекою «Діана» в Будапешті, буде для кожного недужго благословєнем.

Хто хоче одержати дійсно правдинє «Рестора», ний зверне ся до аптеки «Діана», Будапешт Karoly körut 5, котра пролає «Рестора» в пачках по 2 корони.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сєнішна. Нова величава і сензацийна програма! від 1. до 15. цвітня 1902.

При співучасті військової музики 15. п. п.

- 1) 5 Augora, чудовні діти на роверах.
- 2) Штучний чоловік Gillo, містичний автомат, який списує гадки видія і малює портрети.
- 3) Профєсор Gauthier з Парижа стинає голову жєнщині.
- 4) 5 сестер Wanton, англійські акробатичні тансерки.
- 5) Trio Reson, шпортова сцена.
- 6) The Adolfs, гра дїтей в огороді.
- 7) Paul і John Pierrot в подорожи.
- 8) Brothers Bachus, ексцентричні муруни.
- 9) Les Henry, valse mervouillense.
- 10) Коптюшок в американськєм біоскопі.

Що дня о 8. год. вечером велике предтавлєнє. В неділю і свята два предтавлєнє. Що пятницї High-Life предтавлєнє. Білєти вчаснїше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

МУРОВАНІЙ ДІМ

з офіцинами, садом і огородом в БЕРЕЖАНАХ (ч. 4. побіч ставу) **продам сєйчас за 4.000 зр.** Зголошенє приймає Редакция «Руслана».

„Тревоги автора і видавчика“

(гумористична подія з натури) **О. Я. Кониського**

можна набувати в Адміністрації «Руслана» та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері вивосить всего 30 сот. (з почтовою пересилкою 35 сот.).

„ТОВАРИШ“ ілюстрований календар на 1902. рік.

Ціна 1 кор. без пересилки почтовою; з пересилкою о 10 сот. більше.

Замовляти у Сеня Горука у Львові, площа Домбровского ч. 1.

«ТОВАРИШ» можна набувати також у всіх Філіях «Народної Торговлі».

Читайте! итайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА коштує лише 2 корони!

Товариство «Просьвіти» бажаючи, щоби в кождей руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найлепший збірник сих творів п. з. «ПОЕЗИИ Т. ШЕВЧЕНКА». Книжка, оправдана и погодною з золотими вписками, може бути найгарнішою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на вір європейських клєсиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висилє ся тільки за надісланєм 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ «ПРОСЬВИТИ» у Львові (Ринок ч. 10).**

Русин

з державним іспитом з рахунковости і практикою шукає місця бухгалтера або касіяра при руській фінансовій інституції. Потрібну кавцію може сєйчас вложити, а надто жертвує 100 К на народну ціль, яку вкаже ся інституція, при якій петент найде посаду.

Близина відомість в редакції «Руслана».

Розклад поїздів залізничих обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

до Львова		зі Львова	
год.	приходить о годині	год.	відходить о годині
6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до Станіславова, Підпечского, Потутор
6:20	з Чернівців (Лькан, Га. дду, Гусатина	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. ак	6:43	до Підзамче дв. Підзамче
7:45	з Янова	6:55	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислав
7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Берлина
8:00	на дв. головний	2:55	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сявока	9:01	до Янова
8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:15	до Підволочиск, Бродів, Гусатина дв. Підз.
1:35	8:50 з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина	9:25	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
	11:45 з Ряшова, Любачова, Самбора	9:42	до Янова
	11:55 з Станіславова (Кересмезе, Потутор)	10:20	до Сокаля, Бєлаця, Рави рускої і Любачова
	12:55 з Янова	10:25	до Чернівців
	1:10 з Скольного, Калуша, Хирова а Лавочного	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята
	від 1. черк. до 15. вер.	2:15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята
	3:14 з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 31. вер.
	4:40 з Самбора, Борислава, Стрия	3:15	до Янова подеино від 16. мая до 30. вер.
2:20	11 з Підволочиск (Київа) ородів на дв. Підз.	3:26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.
2:35	5:35 з Кракова на дв. голов.	3:30	до Ряшена, Хирова, Любачова
	5:50 з Кракова		
1:45	5:40 з Чернівців, Іскаи		
	6:00 з Сокаля, Бєлаця і Любачова		
Н і ч			
12:45	6:10 до Станіславова	6:10	до Станіславова
	6:20 з Кракова (одня, Берлина, Варшави)	6:20	до Кракова (одня, Берлина, Варшави)
	6:30 до Львова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 5. а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щодєнно	6:30	до Львова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 5. а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щодєнно
	6:35 до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова	6:35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова
	7:10 до Тернополя, Бродів дворєць головний	7:10	до Тернополя, Бродів дворєць головний
	7:32 дворєць Підзамче	7:32	дворєць Підзамче
	7:25 до Сокаля і Рави рускої	7:25	до Сокаля і Рави рускої
	7:52 до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)	7:52	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)
	9:30 до Янова від 1. мая до 15. вересня	9:30	до Янова від 1. мая до 15. вересня
	10:30 до Чернівців і Іскаи	10:30	до Чернівців і Іскаи
	11:00 до Кракова, Відня, Варшави	11:00	до Кракова, Відня, Варшави
	11:10 до Підволочиск, Бродів дв. голов.	11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов.
	11:32 до Янова	11:32	до Янова
	4:15 до Кракова, Відня, Берлина, Самбора	4:15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора
	4:45 до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.	4:45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.

ЗАМІТКА: Гога нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різанить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского — 12 год. 36 мін. часу львівского. — В місті выдають білєти їзди: Звичайні білєти агенція часописий Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білєти звичайні і всєкі иньші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформаційне п. к. залізниць держав них (ул. І. расівних ч. 5. в подвірю, сходи П. двері ч. 52) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).